S-STATF

Scholarship 2007 Statistics and Modelling

2.00 pm Tuesday 20 November 2007

FORMULAE AND TABLES BOOKLET

Refer to this booklet to answer the questions in Question Booklet 93201Q.

Check that this booklet has pages 2–4 in the correct order and that none of these pages is blank.

YOU MAY KEEP THIS BOOKLET AT THE END OF THE EXAMINATION.

STATISTICS AND MODELLING - USEFUL FORMULAE AND TABLES

Straight Line

Equation
$$y - y_1 = m(x - x_1)$$

Quadratics

If
$$ax^2 + bx + c = 0$$

then $x = \frac{-b \pm \sqrt{b^2 - 4ac}}{2a}$

Newton-Raphson Method

$$x_1 = x_0 - \frac{f(x_0)}{f'(x_0)}$$

Differentiation

If
$$f(x) = x^n$$
 then $f'(x) = nx^{n-1}$

Permutations and Combinations

$${}^{n}P_{r} = \frac{n!}{(n-r)!}$$

$$\binom{n}{r} = {}^{n}C_{r} = \frac{n!}{(n-r)!r!}$$

Logarithms

$$y = \log_b x \Leftrightarrow x = b^y$$

$$\log_b(xy) = \log_b x + \log_b y$$

$$\log_b \left(\frac{x}{y}\right) = \log_b x - \log_b y$$

$$\log_b(x^n) = n\log_b x$$

Expectation Algebra

$$E[aX+b] = aE[X]+b$$

$$Var [aX+b] = a^{2}Var[X]$$

$$E[aX+bY] = aE[X]+bE[Y]$$

$$Var[aX+bY] = a^{2}Var[X]+b^{2}Var[Y] \text{ if } X, Y \text{ are independent}$$

Probability

$$P(A \cup B) = P(A) + P(B) - P(A \cap B)$$

$$P(A|B) = \frac{P(A \cap B)}{P(B)}$$

Mean and Variance of a Random Variable

$$\mu = E(X) \qquad \sigma^2 = Var(X)$$
$$= \sum x \cdot P(X = x) \qquad = E[X^2] - [E(X)]^2$$

Distribution of Sample Statistics

Statistic	Mean	Standard Deviation				
Sample Mean	$\mathrm{E}(\bar{X}) = \mu$	$\sigma_{\overline{X}} = \frac{\sigma}{\sqrt{n}}$ (std. error of the mean)				
Sample Proportion	$E(P) = \pi$	$\sigma_P = \sqrt{\frac{\pi(1-\pi)}{n}}$ (std. error of the proportion)				
Difference of Means (of two independent samples)	$\mathrm{E}\left(\overline{X}_{1} - \overline{X}_{2}\right) = \mu_{1} - \mu_{2}$	$\sigma_{\bar{X}_1 - \bar{X}_2} = \sqrt{\frac{\sigma_1^2}{n_1} + \frac{\sigma_2^2}{n_2}}$				

Confidence Intervals

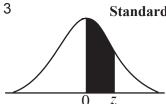
Mean:
$$\overline{X} - z.\sigma_{\overline{X}} < \mu < \overline{X} + z.\sigma_{\overline{X}}$$

Proportion:
$$P - z.\sigma_P < \pi < P + z.\sigma_P$$

Difference of two means:

$$(\bar{X}_1 - \bar{X}_2) - z.\sigma_{\bar{X}_1 - \bar{X}_2} < \mu_1 - \mu_2 < (\bar{X}_1 - \bar{X}_2) + z.\sigma_{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}$$

Standard Normal Distribution

$$\left(Z = \frac{X - \mu}{\sigma}\right)$$

Each entry gives the probability that the standardised normal random variable Z lies between 0 and z.

Differences

											Differences								
z	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	1	2	3	4	5	6	7	8	9
0.0	0000	0040	0080	0120	0160	0199	0239	0279	0319	.0359	4	8	12	16	20	24	28	32	36
0.1										.0754	ı		12	-		24	1	32	
0.2									.1103		4		12		19		27		
0.3									.1480		4		11	-	19			30	
0.3	.1554										$\frac{7}{4}$		11	-	18		25		
0.4	1.1334	.1371	.1020	.1004	.1700	.1750	.1//2	.1000	.1011	.10//	-	,	11	17	10		23		32
0.5	.1915	.1950	.1985	.2019	.2054	.2088	.2123	.2157	.2190	.2224	3	7	10	14	17	21	24	27	31
0.6	.2258	.2291	.2324	.2357	.2389	.2422	.2454	.2486	.2518	.2549	3	6	10	13	16	19	23	26	29
0.7	.2580	.2612	.2642	.2673	.2704	.2734	.2764	.2794	.2823	.2852	3	6	9	12	15	18	21	24	27
0.8	.2881	.2910	.2939	.2967	.2996	.3023	.3051	.3078	.3106	.3133	3	6	8	11	14	17	19	22	25
0.9	.3159	.3186	.3212	.3238	.3264	.3289	.3315	.3340	.3365	.3389	3	5	8	10	13	15	18	20	23
1 0	2412	2420	2461	2405	2500	2521	2554	2577	.3599	2621	2	5	7	0	12	1.4	16	10	21
1.0									.3399		$\frac{1}{2}$	4	6	-	10				
1 '	ı										ı			-			l .	16	
1.2									.3997		2	4	5	7		11		15	
1.3									.4162		2	3	5	6		10	l .	13	
1.4	.4192	.4207	.4222	.4236	.4251	.4265	.42/9	.4292	.4306	.4319	1	3	4	6	7	8	10	11	13
1.5	.4332	.4345	.4357	.4370	.4382	.4394	.4406	.4418	.4429	.4441	1	2	4	5	6	7	8	10	11
1.6	.4452	.4463	.4474	.4484	.4495	.4505	.4515	.4525	.4535	.4545	1	2	3	4	5	6	7	8	9
1.7	.4554	.4564	.4573	.4582	.4591	.4599	.4608	.4616	.4625	.4633	1	2	3	3	4	5	6	7	8
1.8	.4641	.4649	.4656	.4664	.4671	.4678	.4686	.4693	.4699	.4706	1	1	2	3	4	4	5	6	6
1.9	ı								.4761		1	1	2	2	3	4	4	5	5
	4550	4550	4500	4500	4500	4500	4000	4000	4010	4015	_			•	•	_	١		
2.0	ı								.4812		0	1	1	2	2	3	3	4	4
2.1									.4854		0	1	1	2	2	2	3	3	4
2.2									.4887		0	1	1	1	2	2	2	3	3
2.3	ı								.4913		0	0	1	1	1	2	2	2	2
2.4	.4918	.4920	.4922	.4925	.4927	.4929	.4931	.4932	.4934	.4936	0	0	1	1	1	1	1	2	2
2.5	.4938	.4940	.4941	.4943	.4945	.4946	.4948	.4949	.4951	.4952	0	0	0	1	1	1	1	1	1
2.6	.4953	.4955	.4956	.4957	.4959	.4960	.4961	.4962	.4963	.4964	0	0	0	0	1	1	1	1	1
2.7									.4973		0	0	0	0	0	1	1	1	1
2.8									.4980		0	0	0	0	0	0	0	0	1
2.9									.4986		l o	0	0	0	0	0	0	0	1
3.0									.4990		0	0	0	0	0	0	0	0	0
3.1									.4993		0	0	0	0	0	0	0	0	0
3.2									.4995		0	0	0	0	0	0	0	0	0
3.3									.4996		0	0	0	0	0	0	0	0	0
3.4	.4997	.4997	.4997	.4997	.4997	.4997	.4997	.4997	.4998	.4998	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3.5	4998	4998	4998	4998	4998	4998	4998	4998	.4998	4998	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3.6									.4999		$\begin{bmatrix} 0 \\ 0 \end{bmatrix}$	0	0	0	0	0	0	0	0
3.7									.4999		$\begin{bmatrix} 0 \\ 0 \end{bmatrix}$	0	0	0	0	0	0	0	0
3.8									.5000		$\begin{bmatrix} 0 \\ 0 \end{bmatrix}$	0	0	0	0	0	0	0	0
3.9									.5000		$\begin{bmatrix} 0 \\ 0 \end{bmatrix}$	0	0	0	0	0	0	0	0
3.9	.5000	.5000	.5000	.5000	.5000	.5000	.5000	.5000	.5000	.5000	Ľ	U	U	U	U	U	ľ	U	

Binomial Distribution

Each entry gives the probability that a binomial random variable X, with the parameters n and π , has the value x.

$$\begin{pmatrix}
P(X = x) = {n \choose x} \pi^x (1 - \pi)^{n - x} \\
\mu = n\pi, \qquad \sigma = \sqrt{n\pi(1 - \pi)}
\end{pmatrix}$$

n	π	0.05	0.1	0.15	1/6	0.2	0.25	0.3	1/3	0.35	0.4	0.45	0.5
4	0 1 2 3 4	0.8145 0.1715 0.0135 0.0005	0.6561 0.2916 0.0486 0.0036 0.0001	0.5220 0.3685 0.0975 0.0115 0.0005	0.4823 0.3858 0.1157 0.0154 0.0008	0.4096 0.4096 0.1536 0.0256 0.0016	0.3164 0.4219 0.2109 0.0469 0.0039	0.2401 0.4116 0.2646 0.0756 0.0081	0.1975 0.3951 0.2963 0.0988 0.0123	0.1785 0.3845 0.3105 0.1115 0.0150	0.1296 0.3456 0.3456 0.1536 0.0256	0.0915 0.2995 0.3675 0.2005 0.0410	0.0625 0.2500 0.3750 0.2500 0.0625
5	0 1 2 3 4 5	0.7738 0.2036 0.0214 0.0011	0.5905 0.3281 0.0729 0.0081 0.0005	0.4437 0.3915 0.1382 0.0244 0.0022 0.0001	0.4019 0.4019 0.1608 0.0322 0.0032 0.0001	0.3277 0.4096 0.2048 0.0512 0.0064 0.0003	0.2373 0.3955 0.2637 0.0879 0.0146 0.0010	0.1681 0.3602 0.3087 0.1323 0.0284 0.0024	0.1317 0.3292 0.3292 0.1646 0.0412 0.0041	0.1160 0.3124 0.3364 0.1811 0.0488 0.0053	0.0778 0.2592 0.3456 0.2304 0.0768 0.0102	0.0503 0.2059 0.3369 0.2757 0.1128 0.0185	0.0313 0.1563 0.3125 0.3125 0.1563 0.0313
6	0 1 2 3 4 5 6	0.7351 0.2321 0.0305 0.0021 0.0001	0.5314 0.3543 0.0984 0.0146 0.0012 0.0001	0.3771 0.3993 0.1762 0.0415 0.0055 0.0004	0.3349 0.4019 0.2009 0.0536 0.0080 0.0006	0.2621 0.3932 0.2458 0.0819 0.0154 0.0015 0.0001	0.1780 0.3560 0.2966 0.1318 0.0330 0.0044 0.0002	0.1176 0.3025 0.3241 0.1852 0.0595 0.0102 0.0007	0.0878 0.2634 0.3292 0.2195 0.0823 0.0165 0.0014	0.0754 0.2437 0.3280 0.2355 0.0951 0.0205 0.0018	0.0467 0.1866 0.3110 0.2765 0.1382 0.0369 0.0041	0.0277 0.1359 0.2780 0.3032 0.1861 0.0609 0.0083	0.0156 0.0938 0.2344 0.3125 0.2344 0.0938 0.0156
7	0 1 2 3 4 5 6 7	0.6983 0.2573 0.0406 0.0036 0.0002	0.4783 0.3720 0.1240 0.0230 0.0026 0.0002	0.3206 0.3960 0.2097 0.0617 0.0109 0.0012 0.0001	0.2791 0.3907 0.2344 0.0781 0.0156 0.0019 0.0001	0.2097 0.3670 0.2753 0.1147 0.0287 0.0043 0.0004	0.1335 0.3115 0.3115 0.1730 0.0577 0.0115 0.0013 0.0001	0.0824 0.2471 0.3177 0.2269 0.0972 0.0250 0.0036 0.0002	0.0585 0.2048 0.3073 0.2561 0.1280 0.0384 0.0064 0.0005	0.0490 0.1848 0.2985 0.2679 0.1442 0.0466 0.0084 0.0006	0.0280 0.1306 0.2613 0.2903 0.1935 0.0774 0.0172 0.0016	0.0152 0.0872 0.2140 0.2918 0.2388 0.1172 0.0320 0.0037	0.0078 0.0547 0.1641 0.2734 0.2734 0.1641 0.0547 0.0078
8	0 1 2 3 4 5 6 7 8	0.6634 0.2793 0.0515 0.0054 0.0004	0.4305 0.3826 0.1488 0.0331 0.0046 0.0004	0.2725 0.3847 0.2376 0.0839 0.0185 0.0026 0.0002	0.2326 0.3721 0.2605 0.1042 0.0260 0.0042 0.0004	0.1678 0.3355 0.2936 0.1468 0.0459 0.0092 0.0011 0.0001	0.1001 0.2670 0.3115 0.2076 0.0865 0.0231 0.0038 0.0004	0.0576 0.1977 0.2965 0.2541 0.1361 0.0467 0.0100 0.0012	0.0390 0.1561 0.2731 0.2731 0.1707 0.0683 0.0171	0.0319 0.1373 0.2587 0.2786 0.1875 0.0808 0.0217 0.0033	0.0168 0.0896 0.2090 0.2787 0.2322 0.1239 0.0413	0.0084 0.0548 0.1569 0.2568 0.2627 0.1719 0.0703 0.0164	0.0039 0.0313 0.1094 0.2188 0.2734 0.2188 0.1094 0.0313
9	0 1 2 3 4 5 6 7 8 9	0.6302 0.2985 0.0629 0.0077 0.0006	0.3874 0.3874 0.1722 0.0446 0.0074 0.0008 0.0001	0.2316 0.3679 0.2597 0.1069 0.0283 0.0050 0.0006	0.1938 0.3489 0.2791 0.1302 0.0391 0.0078 0.0010 0.0001	0.1342 0.3020 0.3020 0.1762 0.0661 0.0165 0.0028 0.0003	0.0751 0.2253 0.3003 0.2336 0.1168 0.0389 0.0087 0.0012 0.0001	0.0001 0.0404 0.1556 0.2668 0.2668 0.1715 0.0735 0.0210 0.0039 0.0004	0.0024 0.0002 0.0260 0.1171 0.2341 0.2731 0.2048 0.1024 0.0341 0.0073 0.0009 0.0001	0.0002 0.0207 0.1004 0.2162 0.2716 0.2194 0.1181 0.0424 0.0098 0.0013 0.0001	0.0079 0.0007 0.0101 0.0605 0.1612 0.2508 0.2508 0.1672 0.0743 0.0212 0.0035 0.0003	0.0017 0.0046 0.0339 0.1110 0.2119 0.2600 0.2128 0.1160 0.0407 0.0083 0.0008	0.0039 0.0020 0.0176 0.0703 0.1641 0.2461 0.1641 0.0703 0.0176 0.0020
10	0 1 2 3 4 5 6 7 8 9	0.5987 0.3151 0.0746 0.0105 0.0010 0.0001	0.3487 0.3874 0.1937 0.0574 0.0112 0.0015 0.0001	0.1969 0.3474 0.2759 0.1298 0.0401 0.0085 0.0012 0.0001	0.1615 0.3230 0.2907 0.1550 0.0543 0.0130 0.0022 0.0002	0.1074 0.2684 0.3020 0.2013 0.0881 0.0264 0.0055 0.0008 0.0001	0.0563 0.1877 0.2816 0.2503 0.1460 0.0584 0.0162 0.0031 0.0004	0.0282 0.1211 0.2335 0.2668 0.2001 0.1029 0.0368 0.0090 0.0014 0.0001	0.0173 0.0867 0.1951 0.2601 0.2276 0.1366 0.0569 0.0163 0.0030 0.0003	0.0135 0.0725 0.1757 0.2522 0.2377 0.1536 0.0689 0.0212 0.0043 0.0005	0.0060 0.0403 0.1209 0.2150 0.2508 0.2007 0.1115 0.0425 0.0106 0.0016	0.0025 0.0207 0.0763 0.1665 0.2384 0.1596 0.0746 0.0229 0.0042 0.0003	0.0010 0.0098 0.0439 0.1172 0.2051 0.2461 0.2051 0.1172 0.0439 0.0098

Poisson Distribution

Each entry gives the probability that a Poisson random variable X, with parameter λ , has the value x.

$$\begin{pmatrix} P(X = x) = \frac{\lambda^x e^{-\lambda}}{x!} \\ \mu = \lambda, \quad \sigma = \sqrt{\lambda} \end{pmatrix}$$

χ λ	0.1	0.2	0.3	0.4	0.5	0.6	0.7	0.8	0.9	1.0
0 1 2 3 4	0.9048 0.0905 0.0045 0.0002	0.8187 0.1637 0.0164 0.0011 0.0001	0.7408 0.2222 0.0333 0.0033 0.0003	0.6703 0.2681 0.0536 0.0072 0.0007	0.6065 0.3033 0.0758 0.0126 0.0016	0.5488 0.3293 0.0988 0.0198 0.0030	0.4966 0.3476 0.1217 0.0284 0.0050	0.4493 0.3595 0.1438 0.0383 0.0077	0.4066 0.3659 0.1647 0.0494 0.0111	0.3679 0.3679 0.1839 0.0613 0.0153
5 6 7				0.0001	0.0002	0.0004	0.0007 0.0001	0.0012 0.0002	0.0020 0.0003	0.0031 0.0005 0.0001
χ λ	1.1	1.2	1.3	1.4	1.5	1.6	1.7	1.8	1.9	2.0
0 1 2 3 4	0.3329 0.3662 0.2014 0.0738 0.0203	0.3012 0.3614 0.2169 0.0867 0.0260	0.2725 0.3543 0.2303 0.0998 0.0324	0.2466 0.3452 0.2417 0.1128 0.0395	0.2231 0.3347 0.2510 0.1255 0.0471	0.2019 0.3230 0.2584 0.1378 0.0551	0.1827 0.3106 0.2640 0.1496 0.0636	0.1653 0.2975 0.2678 0.1607 0.0723	0.1496 0.2842 0.2700 0.1710 0.0812	0.1353 0.2707 0.2707 0.1804 0.0902
5 6 7 8 9	0.0045 0.0008 0.0001	0.0062 0.0012 0.0002	0.0084 0.0018 0.0003 0.0001	0.0111 0.0026 0.0005 0.0001	0.0141 0.0035 0.0008 0.0001	0.0176 0.0047 0.0011 0.0002	0.0216 0.0061 0.0015 0.0003 0.0001	0.0260 0.0078 0.0020 0.0005 0.0001	0.0309 0.0098 0.0027 0.0006 0.0001	0.0361 0.0120 0.0034 0.0009 0.0002
$x \rightarrow \lambda$	2.2	2.4	2.6	2.8	3.0	3.2	3.4	3.6	3.8	4.0
0 1 2 3 4	0.1108 0.2438 0.2681 0.1966 0.1082	0.0907 0.2177 0.2613 0.2090 0.1254	0.0743 0.1931 0.2510 0.2176 0.1414	0.0608 0.1703 0.2384 0.2225 0.1557	0.0498 0.1494 0.2240 0.2240 0.1680	0.0408 0.1304 0.2087 0.2226 0.1781	0.0334 0.1135 0.1929 0.2186 0.1858	0.0273 0.0984 0.1771 0.2125 0.1912	0.0224 0.0850 0.1615 0.2046 0.1944	0.0183 0.0733 0.1465 0.1954 0.1954
5 6 7 8 9	0.0476 0.0174 0.0055 0.0015 0.0004	0.0602 0.0241 0.0083 0.0025 0.0007	0.0735 0.0319 0.0118 0.0038 0.0011	0.0872 0.0407 0.0163 0.0057 0.0018	0.1008 0.0504 0.0216 0.0081 0.0027	0.1140 0.0608 0.0278 0.0111 0.0040	0.1264 0.0716 0.0348 0.0148 0.0056	0.1377 0.0826 0.0425 0.0191 0.0076	0.1477 0.0936 0.0508 0.0241 0.0102	0.1563 0.1042 0.0595 0.0298 0.0132
10 11 12 13 14	0.0001	0.0002	0.0003 0.0001	0.0005 0.0001	0.0008 0.0002 0.0001	0.0013 0.0004 0.0001	0.0019 0.0006 0.0002	0.0028 0.0009 0.0003 0.0001	0.0039 0.0013 0.0004 0.0001	0.0053 0.0019 0.0006 0.0002 0.0001
x λ	4.2	4.4	4.6	4.8	5.0	5.2	5.4	5.6	5.8	6.0
0 1 2 3 4	0.0150 0.0630 0.1323 0.1852 0.1944	0.0123 0.0540 0.1188 0.1743 0.1917	0.0101 0.0462 0.1063 0.1631 0.1875	0.0082 0.0395 0.0948 0.1517 0.1820	0.0067 0.0337 0.0842 0.1404 0.1755	0.0055 0.0287 0.0746 0.1293 0.1681	0.0045 0.0244 0.0659 0.1185 0.1600	0.0037 0.0207 0.0580 0.1082 0.1515	0.0030 0.0176 0.0509 0.0985 0.1428	0.0025 0.0149 0.0446 0.0892 0.1339
5 6 7 8 9	0.1633 0.1143 0.0686 0.0360 0.0168	0.1687 0.1237 0.0778 0.0428 0.0209	0.1725 0.1323 0.0869 0.0500 0.0255	0.1747 0.1398 0.0959 0.0575 0.0307	0.1755 0.1462 0.1044 0.0653 0.0363	0.1748 0.1515 0.1125 0.0731 0.0423	0.1728 0.1555 0.1200 0.0810 0.0486	0.1697 0.1584 0.1267 0.0887 0.0552	0.1656 0.1601 0.1326 0.0962 0.0620	0.1606 0.1606 0.1377 0.1033 0.0688
10 11 12 13 14	0.0071 0.0027 0.0009 0.0003 0.0001	0.0092 0.0037 0.0013 0.0005 0.0001	0.0118 0.0049 0.0019 0.0007 0.0002	0.0147 0.0064 0.0026 0.0009 0.0003	0.0181 0.0082 0.0034 0.0013 0.0005	0.0220 0.0104 0.0045 0.0018 0.0007	0.0262 0.0129 0.0058 0.0024 0.0009	0.0309 0.0157 0.0073 0.0032 0.0013	0.0359 0.0190 0.0092 0.0041 0.0017	0.0413 0.0225 0.0113 0.0052 0.0022
15 16 17	(all o	other entri	0.0001 es < 0.00	0.0001	0.0002	0.0002 0.0001	0.0003 0.0001	0.0005 0.0002 0.0001	0.0007 0.0002 0.0001	0.0009 0.0003 0.0001